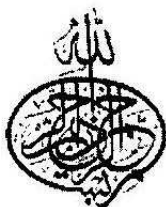


۲۰۱۵/۱۳۱



حسابداری ابزارها و عقود مالی اسلامی

تألیف و اقتباس

دکتر قربان اسکندری

دکتر سید رسول حسینی

(عضو هیئت علمی دانشگاه زنجان)

دکتر امین حاجیان‌نژاد

(عضو هیأت علمی دانشگاه اصفهان)

آتوسا خیرالهی

عنوان و نام پدیدآور : حسابداری ابزارها و عقود مالی اسلامی - تألیف و اقتباس قربان اسکندری... (و دیگران)

مشخصات نشر : تهران: ترمه، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری : ۲۰۰ص: مصور، جدول، نمودار.

شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸-۷۷۷-۰

وضعیت فهرست نویسی : فیپا

یادداشت : تألیف و اقتباس قربان اسکندری، سیدرسول حسینی، امین حاجیان‌نژاد، آتوسا خیرالهی.

یادداشت : کتابنامه: ص. [۱۸۱] - ۱۸۵؛ همچنین به صورت زیرنویس.

موضوع : سرمایه‌گذاری -- حسابداری

موضوع : بانک و بانکداری -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام

موضوع : اوراق بهادار اسلامی

شناسه افزوده : اسکندری، قربان، ۱۳۶۰ -

رده‌بندی دیویی : ۶۵۱/۷۶

رده‌بندی کنگره : HF ۵۶۸۰

شماره کتابشناسی : ۶۰۴۹۸۰۲



- ♦ نام کتاب: حسابداری ابزارها و عقود مالی اسلامی
- ♦ ترجمه و تألیف: دکتر قربان اسکندری، دکتر سیدرسول حسینی، دکتر امین حاجیان‌نژاد، آتوسا خیرالهی
- ♦ صفحه‌آرایی: انتشارات ترمه
- ♦ طراح جلد: روجا غمگسار
- ♦ نوبت چاپ: اول ۱۳۹۸
- ♦ ناشر: انتشارات ترمه
- ♦ تیراژ: ۵۰۰ نسخه
- ♦ چاپ و صحافی: آزاده-اقبال
- ♦ قیمت: ۲۷۰,۰۰۰ ریال
- ♦ شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸-۷۷۷-۰

آدرس ناشر: تهران- خ انقلاب- خ ۱۲ فروردین- پلاک ۲۸۶، طبقه دوم، واحد ۸

تلفن: ۶۶۹۶۱۸۰۴-۶۶۹۶۱۷۶۹

دفتر فروش انتشارات ترمه و مرکز فروش شهرستان‌ها: تهران- خ انقلاب- خ ۱۲ فروردین- پلاک ۲۸۶، همکف

تلفن: ۶۶۹۶۳۳۰۱-۶۶۴۸۱۵۱۴

فاکس: ۶۶۴۹۶۲۸

برای اطلاع از نحوه خرید اینترنتی انتشارات ترمه به وب‌سایت ما به آدرس زیر مراجعه فرمایید.

Info @ termehbook.ir

www.termehbook.ir

باید به حقوق دیگران احترام بگذاریم

دوست عزیز، این کتاب حاصل دسترنج چندین ساله مؤلف، مترجم و ناشر آن است. تکثیر و فروش آن به هر شکلی بدون اجازه از پدیدآورنده کاری غیراخلاقی، غیرقانونی و غیرشرعی است. نتیجه این عمل نادرست موجب رواج بی‌اعتمادی در جامعه و بروز بی‌آمدهای ناگوار در زندگی و محیطی ناسالم برای خود و فرزندانمان می‌گردد.

تمامی حقوق این اثر محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد آن کل یا جزء، به هر صورت

[چاپ، کپی، صوت، تصویر و انتشار الکترونیکی] بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع است

پیشگفتار

تمام مشاغل صرف نظر از اندازه، ساختار مالکیت یا سیستم اقتصادی که در آن فعالیت می کنند نیاز به نوعی واسطه گری مالی دارند. پس انداز نقدی از مؤلفه های مازاد اقتصاد (اعم از افراد و خانواده ها) برای تأمین اعتبار پروژه های مختلف سرمایه گذاری، گسترش مشاغل، مدیریت سرمایه در گردش و ایجاد خطوط جدید از محصولات یا خدمات به واحدهای کسری موجود در اقتصاد هدایت می شوند. همچنین سیستم مالی هر اقتصادی از موسسه مالی، ابزارهای مالی و تنظیم کننده های مالی آن تشکیل می شود. با این وجود، ماهیت ابزارها، نهادها و آیین نامه های مرتبط با آن، بستگی به سیستم اقتصادی و فلسفه حاکم بر آن اقتصاد دارد. دانش اصولی، مبنای روشنی برای درک خصوصیات ابزارهای مالی اسلامی ارائه می دهد. در کانون امور مالی اسلامی، منع عبت کسب بهره/ ربا است که این ممنوعیت در همه فعالیت های اقتصادی به صراحت تعریف شده است، زیرا توسط خداوند ممنوع است. بنابراین، مشاغل می توانند براساس سهم سود یا زیان، نه با نتیجه، مشخص شوند یا بازده مورد انتظار اداره شوند و این مهمترین فلسفه ایجاد ابزارهای مالی اسلامی است. در این کتب، مبانی ساده و دقیقی در مورد معنی ابزارهای مالی اسلامی، شکل ها و ویژگی های آنها، اصول اساسی مالی اسلامی و انواع و کارکردهای ابزارهای مالی اسلامی بیان شده است. در این کتاب سعی گردیده است تا به معرفی ابزارهای مالی اسلامی در کشور پرداخته شود و کاربرد هر یک با ارایه مثال هایی بیان شود. تأکید اصلی این کتاب بر ثبت های حسابداری مرتبط با اوراق بهادار اسلامی است که امید است برای مخاطبین گرامی سودمند واقع گردد. خواهشمند است نظرات ارزشمند خود را به آدرس ghoraneskandari@gmail.com ارسال فرمایید.

آیت الله العظمی - سید رسول حسینی

امامی حاجان نژاد - آتوسا خیرالهی

فهرست مطالب

فصل اول. عقود اسلامی

۲	مقدمه
۳	مفاهیم عقود اسلامی
۵	انواع عقود اسلامی
۷	۱. عقد قرض الحسنه
۸	۲. عقود مشارکتی
۱۰	۳. عقود مبادی
۱۲	حسابداری عقود اهرمی
۱۲	حسابداری عقد متصل
۲۴	حسابداری عقد مرابحه
۳۰	عملیات حسابداری قرض الحسنه
۳۲	سوالات فصل
۳۲	برسش های چهارگزینه ای فصل
۳۴	تمرین های فصل

فصل دوم. اوراق بهادار اسلامی

۳۸	مقدمه
۳۸	ابزارهای مالی اسلامی
۴۰	اهداف اوراق بهادار اسلامی
۴۱	تعریف اوراق بهادار اسلامی (صکوک)
۴۱	تمایز اوراق بهادار اسلامی با اوراق ربوی
۴۲	انواع اوراق بهادار اسلامی (صکوک)
۴۲	۱. اوراق بهادار اسلامی مبتنی بر خرید و فروش دین
۴۲	۲. اوراق بهادار اسلامی مبتنی بر خرید و فروش دارایی فیزیکی
۴۳	۳. اوراق بهادار اسلامی مبتنی بر مشارکت در سود طرح اقتصادی
۴۴	اوراق قرض الحسنه
۴۵	اوراق اجاره
۴۶	اوراق مرابحه
۴۷	اوراق استصناع
۴۸	اوراق سلف

۴۸	اوراق مشارکت
۴۹	سوالات فصل
۴۹	پرسش‌های چهارگزینه‌ای فصل

فصل سوم. حسابداری اوراق اجاره

۵۴	مقدمه
۵۴	اوراق اجاره
۵۵	ارکان اوراق بهادار اجاره
۵۷	قلمرو اوراق اجاره
۵۷	انواع اوراق اجاره
۶۰	ریسک‌های اوراق بهادار اجاره
۶۰	۱. ریسک‌های مالی
۶۲	۲. ریسک‌های غیرمالی
۶۲	حسابداری ارکان فعال در فرایند انتشار اوراق اجاره
۶۳	حسابداری اوراق اجاره در دفاتر رماینیسترس (خریداران)
۶۴	حسابداری اوراق بهادار اجاره در دفاتر واسطه
۶۴	الف) ثبت‌های مرتبط با هزینه‌ها و کارمزد انتشار اوراق اجاره
۶۵	ب) ثبت‌های مربوط به منابع و مصارف و جری اوراق اجاره در دفاتر واسطه
۶۸	حسابداری اوراق بهادار اجاره در دفاتر بانی
۶۹	الف) ثبت‌های مرتبط با هزینه‌ها و کارمزد انتشار اوراق اجاره در دفاتر واسطه
۷۱	ب) حسابداری اوراق بهادار اجاره در دفاتر بانی
۷۳	سوالات فصل
۷۳	پرسش‌های چهارگزینه‌ای فصل
۷۶	تمرین‌های فصل

فصل چهارم. حسابداری اوراق مرابحه

۸۰	مقدمه
۸۰	اوراق بهادار مرابحه
۸۱	ارکان اوراق مرابحه
۸۲	رویه اجرایی انتشار اوراق مرابحه
۸۲	انواع اوراق مرابحه

۸۳	۱. اوراق مرابحه تأمین مالی
۸۵	۲. اوراق مرابحه تأمین نقدینگی
۸۶	۳. اوراق مرابحه تشکیل سرمایه شرکت‌های تجاری
۸۷	۴. اوراق مرابحه رهنی
۸۸	حسابداری اوراق مرابحه تأمین مالی
۸۸	الف) در دفاتر واسطه
۹۰	ب) در دفاتر بانی
۹۱	ج) در دفاتر نماینده - خریدار اوراق
۹۱	حسابداری اوراق مرابحه تأمین نقدینگی
۹۱	الف) در دفاتر واسطه
۹۲	ب) در دفاتر بانی
۹۷	سوالات فصل
۹۷	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۱۰۱	تمرین‌های فصل

فصل پنجم. حسابداری اوراق بهادار استصناع

۱۰۴	مقدمه
۱۰۵	عقد استصناع
۱۰۶	اوراق بهادار استصناع
۱۰۷	ارکان انتشار اوراق بهادار استصناع
۱۰۹	رویه اجرایی انتشار اوراق استصناع
۱۰۹	کاربرد اوراق بهادار استصناع
۱۱۰	انواع اوراق بهادار استصناع
۱۱۱	الف) اوراق بهادار استصناع مستقیم
۱۱۳	ب) اوراق بهادار استصناع غیرمستقیم
۱۱۴	حسابداری اوراق بهادار استصناع
۱۱۴	الف) در دفاتر نهاد مالی یا بانک
۱۱۷	ب) در دفاتر سفارش‌دهنده
۱۱۹	ج) در دفاتر سرمایه‌گذار
۱۲۴	سوالات فصل
۱۲۴	پرسش‌های چهارگزینه‌ای فصل

فصل ششم. حسابداری اوراق سلف

۱۳۰	مقدمه
۱۳۱	اقسام بیع
۱۳۲	سلف
۱۳۲	قرارداد سلف
۱۳۳	اوراق بهادار سلف
۱۳۴	اهداف و کاربردهای اوراق بهادار سلف
۱۳۴	۱. تأمین مالی بنگاه‌های اقتصادی
۱۳۵	۲. جبران کسری بودجه
۱۳۵	۳. برآر یاست پولی برای عملیات بازار باز
۱۳۵	اوراق سلف در کشور
۱۳۶	فرآیند عملیاتی اوراق بهادار سلف در ایران
۱۳۹	اختیار خرید و فروش در ضمن برآر اد سلف موازی استاندارد
۱۴۰	تسویه اوراق بهادار سلف در سررسید
۱۴۱	ریسک اوراق سلف نفتی
۱۴۳	ثبت‌های حسابداری اوراق بهادار سلف
۱۵۳	سوالات فصل
۱۵۳	پرسش‌های چهارگزینه‌ای فصل

فصل هفتم. حسابداری اوراق مشارکت

۱۵۸	مقدمه
۱۵۸	اوراق مشارکت
۱۶۰	هدف از انتشار اوراق مشارکت
۱۶۰	ویژگی‌های اوراق مشارکت
۱۶۰	۱. مالکیت بدون حق رأی
۱۶۱	۲. مشارکت موقت
۱۶۱	۳. بزرده اوراق مشارکت
۱۶۲	۴. تضمین اصل سرمایه و سود
۱۶۳	۵. قابلیت خرید و فروش در بازار ثانویه و قابلیت تبدیل یا تعویض با سهام
۱۶۳	ارکان اوراق مشارکت
۱۶۳	۱. ناشر
۱۶۴	۲. موضوع مشارکت

۱۶۴	۳. سرمایه، سود و زیان
۱۶۵	۴. عامل (کارگزار)
۱۶۵	۵. اُمین
۱۶۵	انواع اوراق مشارکت
۱۶۶	اوراق مشارکت منتشرشده
۱۶۶	الف) اوراق مشارکت با مجوز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
۱۶۶	ب) اوراق مشارکت با مجوز سازمان بورس و اوراق بهادار
۱۶۶	تفاوت اوراق مشارکت و اوراق قرضه
۱۶۷	رویه اجرایی اوراق مشارکت
۱۶۸	ارزش اوراق مشارکت
۱۶۹	ثبت‌های حسابداری مرتبط با انتشار اوراق مشارکت
۱۷۳	نحوه ارائه اوراق مشارکت در صورت‌های مالی
۱۷۴	ثبت رویدادهای مرتبط با اوراق مشارکت به کسر
۱۷۶	سوالات فصل
۱۷۶	پرسش‌های چهار گزینه فصل
۱۸۱	منابع و مآخذ